

INLEIDING

Eigenlijk is het een rotting. Bijna alle ouders die de wieg in huis hebben gehad, moesten dat even kwijt aan het slot van het gesprek. Je stootte je schenen tegen de uitsteeksels, de bodem was te smal, het bekleden van de huif leverde nekpijn op en in zijn geheel was hij juist weer te groot. Bij sommige aanstaande ouders kon hij niet eens door de deur.

Nee, gebruiksgemak is niet de reden dat jonge ouders nog steeds staan te trappelen om de wieg op te halen in de chique Banstraat in Amsterdam-Zuid. Hier, vlak achter het Concertgebouw, wonen al sinds jaar en dag Theodor Schokker en Ellen Metz, de beheerders van de wieg. Ze zijn op leeftijd, gastvrij, vitaal en trouw aan hun communistische overtuiging; met het klimmen der jaren zijn ze geen millimeter naar rechts opgeschoven. Hun eigen dochter Nadjezda lag eind jaren vijftig als eerste kind in de wieg. Baby Gijs, geboren in 2015, is op het moment van schrijven de laatste. Gijs is een kleinkind van Tineke Metz (zus van Ellen) en achterkleinkind van Karel Metz, befaamd communistisch verzetsstrijder uit de Tweede Wereldoorlog. Tussen Nadjezda en Gijs in hebben 44 kinderen van 27 ouderparen in deze wieg gelegen. Aanvankelijk waren het borelingen uit communistische gezinnen uit Amsterdam, een kring die via vrienden en kennissen steeds verder uitdijde.

Het is geen regel dat de gebruikers communist moesten zijn, maar in de praktijk kwam het hier vaak op neer. Alle vrienden en kennissen behoorden immers tot deze linkse kerk, door de Koude Oorlog destijds verkerend in een afgesloten compartiment van de samenleving. Nadat in de jaren zestig de dooi was ingetreden en de partij in de jaren zeventig zelfs salonfähig werd, voegden activisten uit de studentenbeweging zich hierbij.